

Ενώ τα προβλήματα της Θεσσαλίας «φωνάζουν», οι «αρμόδιοι» παραμένουν ανεύθυνα αδρανείς*

[14 Ιουνίου 2022, 20:16](#)

Του Κώστα Γκούμα

Αυτή την χρονική περίοδο, λόγω και της «τριπλής» απειλής (οικολογικής, ενεργειακής, διατροφικής) που συνειδητοποιείται πλέον από όλους στη χώρα μας και ειδικά στην Θεσσαλία, ο λόγος των ειδικών επιστημόνων στα θέματα αυτά κερδίζει όλο και περισσότερο το ενδιαφέρον των καθημερινών ανθρώπων που αγωνιούν για το αβέβαιο μέλλον στο οποίο οδηγούμαστε.

ADVERTISEMENT

Η μεγάλη όμως αντίφαση που παρατηρούμε είναι η προσπάθεια των πολιτικών που δίνουν μεν χώρο στον επιστημονικό λόγο και στις προτάσεις τους (αφού τέτοιες πρωτοβουλίες αποφέρουν βελτίωση της εικόνας τους και κυρίως προσωπική προβολή), παράλληλα όμως βλέπουμε να αποστασιοποιούνται από τα «δυσάρεστα» για τους κυβερνώντες συμπεράσματα και να προσπαθούν, όχι πάντα με επιτυχία, να συγκαλύψουν τις αυτονόητες ευθύνες για την απραξία τους !

[Τυπικό τέτοιο παράδειγμα αποτέλεσε και η εκδήλωση που διοργάνωσαν πριν λίγες ημέρες στο Δήμο Αγράφων, δίπλα στις όχθες του ποταμού Αχελώου (καθόλου τυχαία), η Περιφέρεια και οι δήμαρχοι (ΠΕΔ) Θεσσαλίας.

Όλα τα ενημερωτικά δελτία που δοθήκαν στη δημοσιότητα και τα ΜΜΕ επικεντρώθηκαν στα ευχολόγια και στις ανούσιες γενικότητες των παριστάμενων υπουργών και των διοργανωτών, σε μια τακτική να μετριάσουν τις ευθύνες της κυβέρνησης (που ουσιαστικά «απουσιάζει» από το δραματικό γίνεσθαι της Θεσσαλίας) και σε μια συνειδητή προσπάθεια να καταγράφεται μεν ως «θετική» τους η στάση τους στο «τι πρέπει να γίνει», χωρίς όμως ανάληψη δεσμεύσεων, χωρίς την δέουσα αποφασιστικότητα και διάθεση να αγωνιστούν πραγματικά για να το πετύχουν.

Όσο για τον λόγο των επιστημόνων που συμμετείχαν, αυτός πέρασε σε δεύτερη μοίρα εφόσον οι διοργανωτές δεν φρόντισαν να γίνει γνωστή στους συμπολίτες μας έστω και μια ουσιαστική σύνοψη των βασικών τους τοποθετήσεων.

Ούτε καν μια φωτογραφία τους δεν είδαμε, σε αντίθεση με τους αυτοδιοικητικούς, τους πολιτικούς (και τους...πολιτευόμενους) που πλέον στα ΜΜΕ τους αναγνωρίζουν ακόμη και τα νήπια !]

Γι' αυτό και εμείς στο σημερινό μας σημείωμα θα επικεντρώσουμε σε αποσπάσματα από τις σημαντικές επισημάνσεις του επικεφαλής της μελετητικής ομάδας κ. Σπ. Παπαγρηγορίου στο (υπό αναθεώρηση) νέο Σχέδιο Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας, όπως τις παρουσίασε στην εκδήλωση των Αγράφων.

Βασική και αδιαμφισβήτητη ήταν η παρατήρηση του ότι:

«...Η κάλυψη της ζήτησης (νερού) σήμερα γίνεται με **μη βιώσιμο τρόπο**, αντίθετο με τις αρχές της Οδηγίας Πλαίσιο για τα νερά, τόσο σε ότι αφορά τα επιφανειακά όσο και τα υπόγεια νερά». Διαπιστώνει επίσης «**Αδυναμία βιώσιμης κάλυψης ποσοτικών αναγκών** ύδατος για όλες τις χρήσεις με προεξάρχουσα τη γεωργία», «**Υπερεκμετάλλευση υπόγειων νερών με αποτέλεσμα την κακή ποσοτική κατάσταση σε 10 υπόγεια υδατικά συστήματα**», «**Υπερβολική απόληψη από ποτάμια ΥΣ** που σε πολλά υπερβαίνει το 50% της φυσικοποιημένης απορροής κατά τη θερινή περίοδο» και καταλήγει ότι «**Η επίλυση του ελλειμματικού ισοζυγίου στο ΥΔ Θεσσαλίας με βιώσιμο τρόπο, χωρίς να υπονομεύεται το παραγωγικό δυναμικό του ΥΔ, είναι κομβικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας Πλαίσιο. Αν η ανάπτυξη αυτή συνδυασθεί με την υλοποίηση μέτρων εξοικονόμησης και ανάπτυξης της διαθεσιμότητας αρδευτικού νερού μπορεί να είναι βιώσιμη**».

Ο επικεφαλής των μελετητών ισχυρίζεται ότι «**Οι επενδύσεις για την υλοποίηση έργων ταμίευσης στη Θεσσαλία, μεταφοράς 250 εκ. κ.μ. σε ετήσια βάση από τον Αχελώο και των σχετικών συνοδών έργων αποτελούν ορθή κατεύθυνση βιώσιμης διαχείρισης των υδατικών, καθώς και των λοιπών φυσικών πόρων**».

Επίσης θεωρεί : «**Περιορισμένη (την) εξάπλωση συλλογικών αρδευτικών δικτύων που καλύπτουν μόνον το 23% περίπου των αρδευόμενων εκτάσεων, με το υπόλοιπο να αρδεύεται μέσω ιδιωτικών γεωτρήσεων**» και πως τα «**Πρωτεύοντα δίκτυα άρδευσης έχουν τη μορφή κατά κανόνα ανοικτών χωμάτινων καναλιών με ελλιπή συντήρηση και μεγάλες απώλειες**» Τέλος διατυπώνει ανησυχία επειδή «**Το μεγάλο έργο επαναδημιουργίας της λίμνης Κάρλας ως μεγάλης κλίμακας οικολογική παρέμβαση ανάταξης λιμναίου οικοσυστήματος και παροχής νερού άρδευσης εξακολουθεί να υποτροφοδοτείται με φρέσκο νερό από τον Πηνειό, όσο δεν έχουμε ενίσχυση υδατικού δυναμικού του Πηνειού, μέσω μεταφοράς από Αχελώο**»

Και σε όλα αυτά έρχονται να ταιριάξουν οι αγωνίες δυο ομιλητών της Ημερίδας που διοργανώνουμε την ερχόμενη Παρασκευή (**Παγκόσμια Ημέρα για την καταπολέμηση της ΕΡΗΜΟΠΟΙΗΣΗΣ και της ΞΗΡΑΣΙΑΣ**), οι οποίοι προειδοποιούν (αποσπάσματα από τις περιλήψεις των ομιλιών τους) ότι :

[.....η επιταχυνόμενη διάβρωση .... εδαφών και η συνεχιζόμενη υποβάθμιση .... λόγω εδαφικής αναπνοής και μείωσης της διαθεσιμότητας νερού έχουν αρχίσει να κάνουν εμφανή την καταστροφική τους επίδραση που υποβοηθείται από τη συνεχιζόμενη ξηρασία και αύξηση της θερμοκρασίας..... Το πρόβλημα χρειάζεται άμεσες επεμβάσεις που αφορούν τόσο στην εξεύρεση αρδευτικού νερού ..... αλλά και συγκεκριμένων καλλιεργητικών πρακτικών όπως η αμειψισπορά και η χλωρή λίπανση για την ανακοπή της ερημοποίησης των επικλινών εκτάσεων στη Θεσσαλία..... που πρέπει να αποτελεί για τη χώρα «δείκτη» επιτυχούς γεωργικής δραστηριότητας και «στοίχημα» καλής προς τα έξω εικόνας μιας σύγχρονης γεωργίας». (καθηγητής Ν. Δαναλάτος).

«Ο Πηνειός ποταμός .... αποστραγγίζει σχεδόν το σύνολο της Θεσσαλίας και συνιστά πηγή οικολογικής ισορροπίας αλλά και επιβίωσης. Η ξήρανση του ποταμού την θερινή περίοδο, σχεδόν στο σύνολό του, δημιουργεί ακραίες κλιματικές συνθήκες στον ευρύτερο χώρο του, οι οποίες επιταχύνουν σημαντικά την ερημοποίηση. Η κατάσταση αυτή δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με άλλο τρόπο, παρά μόνο με την ολοκλήρωση και λειτουργία των έργων εκτροπής του Αχελώου, που θα προσφέρουν κατά ελάχιστο την οικολογική παροχή του ποταμού την περίοδο Μάιος – Οκτώβριος.

Παράλληλα, η σημαντική μείωση της υπόγειας υδροφορίας, εξαιτίας υπερεκμετάλλευσης, η συστηματική ρύπανση των υδάτων, η παλαιότητα υπαρχόντων έργων και εξοπλισμού άρδευσης .... η σχεδόν παντελής απουσία σύγχρονων εγγειοβελτιωτικών έργων ..... δημιουργούν πρόσθετα προβλήματα και θέτουν σημαντικές δυσκολίες στο σχεδιασμό και την υλοποίηση μιας εναρμονισμένης με την Εθνική Νομοθεσία και τις Οδηγίες ΕΕ διαχείρισης των υδάτων..... Η αύξηση της θερμοκρασίας, η μείωση των βροχοπτώσεων και η εντατικοποίηση των απορροών, με συχνή παρουσία πλημμυρών, με ιδιαίτερη βαρύτητα στα πλημμυρικά κύματα, εξαιτίας της έντονης γεωμορφολογίας, πρέπει να συνυπολογίζονται. Σημειώνεται ότι, ο σημαντικότερος παράγοντας ερημοποίησης στη Θεσσαλία είναι η εδαφική διάβρωση...» (καθηγητής Γ. Μιγκίρος).

Και εμείς, μπροστά στην τρομακτικά δύσκολη κατάσταση που «φωνάζουν» και προειδοποιούν οι επιστήμονες, γινόμαστε από τα ΜΜΕ δέκτες καθησυχαστικών δηλώσεων, όπως πχ. του Προέδρου της ΠΕΔ, ο οποίος, σε πρόσφατη τηλεοπτική του συνέντευξη (δες εδώ {1} τον σχετικό σύνδεσμο), την απραξία και τις καθυστερήσεις έργων υδάτων (συμπεριλαμβανομένων των εγκαταλειμμένων έργων Αχελώου, με ευθύνη ΚΑΙ της σημερινής κυβέρνησης) προσπάθησε να την αποδώσει στις συνήθεις παθογένειες της γραφειοκρατίας των δημοσίων έργων, συσχετίζοντας τα έργα Αχελώου με κάποια έργα .....οδοποιίας (!) στον δήμο του, τα οποία χρειάστηκε, όπως είπε, τρεισήμισι χρόνια να ξεκολλήσουν.

Και με τέτοια επιχειρήματα ο κ. πρόεδρος νομίζει πως θα αποκρύψει από τους θεσσαλούς ότι το βασικό πρόβλημα με την κυβέρνηση (την οποία συνειδητά προστατεύει με τέτοιες δηλώσεις) είναι ότι δεν έχουν ακόμη ληφθεί οι ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ τόσο για τα θέματα διαχείρισης των υδάτων όσο και ειδικά για τα έργα Αχελώου.

Δεν έχουν δοθεί (από τους συναρμόδιους υπουργούς) εγγράφως και με σαφήνεια οι ανάλογες κατευθύνσεις στους μελετητές, αφενός για την ανάπτυξη της γεωργίας (είδος καλλιεργειών, διατροφική ασφάλεια, έκταση αρδευόμενων καλλιεργειών, υδατικές ανάγκες κλπ.), αφετέρου για την ενίσχυση του υδατικού δυναμικού της Θεσσαλίας από τον Αχελώο.

Προφανώς η κυβέρνηση ελάχιστα ασχολείται με τους κινδύνους που μας απειλούν και το μόνο που ενδιαφέρεται είναι να «βγάλει» την τετραετία αλώβητη από τις πολιτικές απώλειες που ενδεχομένως θα είχε (πχ. σε κάποιες οργανώσεις δήθεν οικολόγων, στην

Αιτωλοακαρνανία, σε ολιγοπωλιακές εταιρίες με αντικρουόμενα ενεργειακά συμφέροντα κ.ο.κ.) στην περίπτωση εφαρμογής των επιστημονικών προτάσεων που προαναφέραμε. Εάν λοιπόν νομίζουν ότι με την τακτική αυτή υπηρετούν τα συμφέροντα των θεσσαλών, ας συνεχίσουν. «Έκαστος εφ' ω ετάχθη».....

*Γκούμας Κώστας, γεωπόνος, πρ. Δ/ντής Εγγείων Βελτιώσεων, πρ. πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ/Κεντρικής Ελλάδας, μέλος Ε.Δ.Υ.ΘΕ

{1} Ημερίδα στη γέφυρα Κοράκου – Αργήσαμε για Αχελώο – Θανάσης Νασιακόπουλος :

<https://www.thessaliatv.gr/videos/26961/imerida-sti-gefura-korakou—argisame-gia-axeloothanasis-nasiakopoulos-6-6-22/>